

Els diumenges programats com a jornada de portes obertes durant l'any 2011 són:

27 de març
10 d'abril
8 de maig
12 de juny
10 de juliol
14 d'agost
11 de setembre
9 d'octubre
13 de novembre
11 de desembre

L'horari serà d'11h a 14 i de 17h a 19h.

De maig a setembre, ambdós inclosos, el tancament a la tarda serà a les 20h.

Los domingos programados como jornada de puertas abiertas durante el año 2011 son:

27 de marzo
10 de abril
8 de mayo
12 de junio
10 de julio
14 de agosto
11 de septiembre
9 de octubre
13 de noviembre
11 de diciembre

El horario será de 11h a 14 y de 17h a 19h.

De mayo a septiembre, ambos incluidos, el cierre por la tarde será a las 20h.

El CASTELL de CASTELLDEFELS

Testimoni del passat, protagonista del present

L'Ajuntament de Castelldefels va adquirir el conjunt arquitectònic del Castell, que es trobava en un greu estat de deteriorament, amb l'objectiu: que algun dia tornés a obrir les seves portes. El 2011, i després d'un conjunt d'obres realitzades al llarg dels darrers anys –i finançades pel mateix Ajuntament, la Diputació, la Generalitat i els ministeris de Cultura i de Foment–, una part important del Castell ja es pot visitar:

- ❖ L'església de Santa Maria
- ❖ El pati d'armes del Castell
- ❖ Les quadres (situades a la planta baixa del Castell)
- ❖ La Sala Institucional i la Sala d'Esgrima (ubicades a la planta primera)
- ❖ La terrassa mirador.

El Ayuntamiento de Castelldefels adquirió el conjunto arquitectónico del Castillo, que se encontraba en un grave estado de deterioro, con el objetivo: que algún día volviera a abrir sus puertas. El 2011, y después de un conjunto de obras realizadas a lo largo de los últimos años –y financiadas por el mismo Ayuntamiento, la Diputación de Barcelona, la Generalitat y los ministerios de Cultura y de Fomento–, una parte importante del Castillo ya se puede visitar:

- ❖ la iglesia de Santa Maria
- ❖ el patio de armas del Castillo
- ❖ Las cuadras (situadas a la planta baja del Castillo)
- ❖ La Sala Institucional y la Sala de Esgrima (ubicadas a la planta primera)
- ❖ La terraza mirador.

Ajuntament de Castelldefels

Un recorregut pels espais, un passeig per la història

El conjunt arquitectònic del Castell, s'alça en els terrenys que un dia van ocupar un poblat ibèric i posteriorment una vila romana. El conjunt està format per l'Església i el Castell.

l'Església

L'Església de Santa Maria de Castelldefels, que es va començar a construir al segle X, és el sector més antic que es conserva del conjunt. De petites dimensions, la seva planta era de creu llatina amb tres absis al creuer, que encara es conserven.

Entre els anys 1100 i 1106, l'Església va ser edificada de nou. Aquest temple, del qual ens ha arribat un gran nombre de restes, tornava a ser de nau única amb transepte, encara que comptava amb elements nous molt significatius, com el reforç del creuer amb arcs torals i pilastres, i el campanar de torre situat a sobre del cimbori.

En els segles XIV i XV es va fortificar i dos dels seus absis es van convertir en torres de la fortalesa amb merlets. Al segle XVI també va viure diversos canvis, amb una nova portada renaixentista i modificacions en el seu interior, com els dos nous altars laterals (al costat de la porta d'entrada) i una altra capella.

L'any 1717 s'inicien les obres d'ampliació de l'església amb la construcció de la capella de la Salut, ampliant notablement l'antiga església medieval.

En començar la Guerra Civil, l'Església i el castell es van usar per instrucció militar. La portada de l'església va ser tirotejada i saquejada, i es van cremar els

retauls barrocs de fusta i la sagristia. També es va instal·lar una caserna i una presó de les Brigades Internacionals, alguns membres de les quals van dibuixar una extensa sèrie de grafitis.

el Castell

Des de mitjans del segle XV, els pobles de la costa mediterrània estaven amenaçats pels pirates barbarescos (que vivien al nord d'Àfrica), que van atemorir als habitants de Castelldefels fins ben entrat el segle XVIII. Per fer-hi front, al segle XVI es va fortificar la costa. Així, al 1550 i sobre els murs d'un Castell medieval anterior del qual no es conserven restes, es va començar a construir, amb pedra de marès rogenca, el cos oriental del Castell, que avui en dia és visible.

En un primer moment, l'edifici tenia un ampli pati d'armes en el seu interior i estava defensat per tres fortes torres de planta quadrada. D'aquestes torres inicials, avui dia només s'en conserva íntegra una, les altres dues torres van ser esquinçades posteriorment i reaprofitades per altres funcions. Una quarta torre es va afegir mig segle més tard al costat de la porta de l'Església.

A mitjans del segle XVII, es va construir la Sala Institucional o Noble del Castell i la resta de sales adjacents, com l'actualment anomenada Sala d'Esgrima.

Un cop acabada la Guerra de Successió, el 1714, Castelldefels va viure una etapa de cert creixement econòmic que va deixar les seves petjades al castell. Com persistia la por als pirates es va haver d'ampliar de nou la fortalesa, sobre la base de l'edificació

prèvia. El 1734 es va acabar de construir el nou cos del Castell fet de pedres i maons emblanquinats, que li donen aquest aspecte tan característic.

Amb el segle XIX sembla que el castell viu una certa decadència, amb un abandó d'algunes de les seves estades i l'ensorrament de murs i parets. El 1897, el banquer barceloní Manuel Girona el va adquirir i el va rehabilitar seguint l'estil neogòtic de l'època. Fruit d'això, és la imatge actual externa del castell, amb una gran quantitat de merlets en els seus edificis i torres.

❖ La Sala institucional o Noble. Cal ressenyar la xemeneia de pedra i escaiola decorada amb motius vegetals, la decoració en fusta recorda els de l'època medieval, els paraments pintats amb una sanefa formada per un àguila combinada amb dues flors de llúpol i l'escut de Catalunya. També cal destacar el fris que decora la part superior de les parets, d'inspiració renaixentista.

❖ La Sala d'Esgrima està decorada a la part superior per una sèrie d'escenes formada per medallons amb màximes escrites baix. Es complementen amb bustos d'emperadors romans sobre pilars. A la part inferior hi ha quinze escenes més, que són reproduccions de gravats publicats en llibres en el segle XVII.

Un recorrido por los espacios, un paseo por la historia

El conjunto arquitectónico del Castillo, se levanta en los terrenos que un día ocuparon un poblado ibérico y posteriormente una villa romana. El conjunto está formado por la Iglesia y el Castillo.

la Iglesia

La Iglesia de Santa Maria de Castelldefels, que se empezó a construir en el siglo X, es el sector más antiguo que se conserva del conjunto. De pequeñas dimensiones, su planta era de cruz latina con tres ábsides al crucero, que todavía se conservan.

Entre los años 1100 y 1106, la Iglesia fue edificada de nuevo. Este templo, del cual nos ha llegado un gran número de restos, volvía a ser de nave única con crucero, aunque contaba con elementos nuevos muy significativos, como el refuerzo del crucero con arcos torales y pilastres, y el campanario de torre situado encima del cimborrio.

En los siglos XIV y XV se fortificó y dos de sus ábsides se convirtieron en torres de la fortaleza con almenas. En el siglo XVI también vivió varios cambios, con una nueva portada renacentista y modificaciones en su interior, como los dos nuevos altares laterales (junto a la puerta de entrada) y otra capilla.

En el año 1717 se iniciaron las obras de ampliación de la iglesia con la construcción de la capilla de la Salud, ampliando notablemente la antigua iglesia medieval.

Al empezar la Guerra Civil, la Iglesia y el castillo se usaron por instrucción militar. La portada de la iglesia fue tiroteada y saqueada, y se quemaron los retablos

barrocos de madera y la sacristía. También se instaló un cuartel y una prisión de las Brigadas Internacionales, algunos miembros de las cuales dibujaron una extensa serie de grafitis.

el Castillo

Desde mediados del siglo XV, los pueblos de la costa mediterránea estaban amenazados por los piratas barbarescos (que vivían al norte de África), que atemorizaron a los habitantes de Castelldefels hasta muy entrado el siglo XVIII. Para hacer frente, a mediados de siglo XVI se fortificó la costa. Así, en el 1550 y sobre los muros del Castillo medieval anterior, del que no se conservan restos, se empezó a construir, con piedra de marés cobriza, el cuerpo oriental del Castillo, que hoy en día es visible.

En un primer momento, el edificio tenía un amplio patio de armas en su interior y estaba defendido por tres fuertes torres de planta cuadrada. De estas torres iniciales, hoy en día sólo se conserva íntegra una. Sin embargo, las otras dos fueron desmanteladas posteriormente y aprovechadas para otras funciones. Una cuarta torre se añadió medio siglo más tarde junto a la puerta de la Iglesia.

A mediados del siglo XVII, se empezó a construir la Sala Institucional o Noble del Castillo y el resto de salas adyacentes, como la actualmente llamada Sala de Esgrima.

Una vez acabada la Guerra de Sucesión, el 1714, Castelldefels vivió una etapa de cierto crecimiento económico que dejó sus huellas al castillo. Cómo persistía el miedo a los piratas se amplió de nuevo la fortaleza, en base a la edificación previa. El 1734 se acabó de construir el nuevo cuerpo del Castillo

hecho de piedras y ladrillos encajados, que le dan este aspecto tan característico.

En el siglo XIX parece que el castillo vive una cierta decadencia, con el abandono de algunas de sus estancias y el derrumbe de muros y paredes. El 1897, el banquero barcelonés Manuel Girona lo adquirió y lo rehabilitó siguiendo el estilo neogótico de la época. Fruto de esto, es la imagen actual externa del castillo, con una gran cantidad de almenas en sus edificios y torres.

❖ La Sala institucional o Noble. Hay que ressenyar la chimenea de piedra y escaiola decorada con motivos vegetales, la decoración en madera que recuerdan los de la época medieval, los menajes pintados con una cenefa formada por un àguila combinada con dos flores de lúpulo y el escudo de Cataluña. También hay que destacar el friso que decora la parte superior de las paredes, de inspiración renacentista.

❖ La Sala de Esgrima está decorada en la parte superior por una serie de escenas formada por medallones con máximas escritas debajo. Se complementan con bustos de emperadores romanos sobre pilares. En la parte inferior hay quince escenas más. Todas las escenas son reproducciones de grabados publicados en libros en el siglo XVII.